

Plantes que són a punt de perdre's

B.Barberà

Malgrat la perible condició de la nostra curta existència, aquesta és més que suficient perquè ens n'adonem d'alguns dels canvis que es produeixen al nostre voltant, per exemple la vinya.

Camps verdejants esquitxats per tot arreu de vinyes, així era no fa molts anys el pla del nostre terme. Tots ho recordem: les exigències del conreu, la verema (encara en som que ens fa mal l'esquena de veremar l'híbrid), el celler amb els cups plens a vessar de most que, de mica en mica, s'esdevenia un vi excel·lent, clau de l'economia del poble. N'és la prova l'acceptació que tenia al Principat i, fins i tot, a França. Després circumstàncies conegudes per tots i que no cal esmentar han reduït el conreu de la vinya a una extensió testimonial, simbòlica i sense cap vàlua econòmica.

Bé, tot i la profunditat, el canvi, ha passat com un llampec en comparació a la perenne existència del temps.

La vinya, com us deia, no ha estat més que un exemple. Altres canvis de menys importància, perquè mai han representat res des del punt de vista econòmic, n'he vist al llarg de la meua vida. Per tant el que vaig a fer és aprofitar les pàgines de Tossal Gros per parlar d'aquelles plantes covarxines ja una mica oblidades i que si ningú fa res dins de poques generacions s'hauran perdut, hauran quedat oblidades per sempre.

No busqueu dades tècniques sobre les plantes, en els meus escrits no les trobareu. Com tots sabeu no sóc ni biòleg ni botànic i, a més a més, els meus coneixements del tema són ben esquitxats. És l'amor que sento per la natura el que me mou quan considero que alguna espècie està en perill.

EL NESPLER

A hores d'ara no cal més que anar a la tenda o botiga per abastar-nos de l'ample ventall de fruites que són a la venda, des de les autòctones fins a les tropicals i exòtiques.

Abans d'això, no fa massa temps, recordem la guerra i la postguerra, no hi havia ni fruites per vendre ni diners per comprar-les. D'altra banda, el païdor sempre ens ha demanat, abans i ara, i cal omplir-lo per subsistir.

Xiquets prims i famolencs, de pèl borrós, aspre i poc net, mal vestits, amb pantalons fusets, recuperats amb pedassos a les

La nespra té prou acceptació, ja no em queden.

anques i genolls, americanes, que per aprofitar les dels germans, o no podien botonar-se-les o pareixien gavadines, i sempre esquinçades a l'indret dels colzes. Això sí, canalla llesta i ben desperta. La mancança de queviures, si no és massa, aguditza l'enginy. Aquesta no és més que una visió molt breu d'un temps passat que no cal explicar amb més detalls, perquè encara és viva en la memòria de molts.

Els masovers, més arrelats al medi rural i en contacte directe amb tot el que la natura ens oferia de franc, des de les prime-

Nespler covarxi ben carregat.

Les fulles i les nespres de més a prop.